

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ v teorii a praxi

KARIÉROVÉ PORADENSTVO v teórii a praxi

euro | guidance

Z OBSAHU

- ROLE KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ V OBLASTI PREVENCE A INTERVENCE PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ ZE ŠKOL
- ZMĚNA KLIMATU: VOLÁNÍ PO NOVÉ VIZI KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

ČÍSLO

23

2023

KARIÉROVÉ PORADENSTVO v teorii a praxi

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ v teorii a praxi

REDAKCE

Lenka Hloušková (NPI ČR, Centrum Euroguidance) – vedoucí redaktorka

Anna Hořejšová (NPI ČR, Centrum Euroguidance)

Petr Chaluš (NPI ČR, Centrum Euroguidance)

Ladislav Ostroha (SAAIC, Euroguidance centrum)

Miloš Šiška (SAAIC, Euroguidance centrum)

REDAKČNÍ RADA

Mgr. Katarína Baňasová, PhD.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Ústav aplikovanej psychológie

doc. PhDr. Marian Groma, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Katedra psychológie a patopsychológie

Mgr. Kateřina Hašková

Sdružení pro kariérové poradenství a kariérový rozvoj, z. s.

Mgr. Štefánia Hrivňáková

Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry

PhDr. Jitka Jirsáková, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství

doc. PhDr. Iva Kirovová, Ph.D.

Česká asociace psychologů práce a organizace, z. s.

Mgr. Lenka Martinkovičová, PhD.

Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry, Inštitút dialogických praxí

Ing. Hana Záhorovská

Asociace vysokoškolských poradců, z. s., Job Centrum UTB, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

VYDAVATEL

© Národní pedagogický institut České republiky, Centrum Euroguidance

Senovážné náměstí 872/25

110 00 Praha 1

Časopis vychází dvakrát ročně v elektronické podobě.

Dostupné na www.euroguidance.cz

Toto číslo vychází v srpnu 2023.

ISSN 1338-8231

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Sdělení nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jeho obsahem. Spolufinancováno Evropskou unií a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

OBSAH ČÍSLA 23/2023

EDITORIAL	4
<i>Lenka Hloušková</i>	
ROLE KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ V OBLASTI PREVENCE A INTERVENCE PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ ZE ŠKOL	6
<i>Jana Trhlíková</i>	
ZMĚNA KLIMATU: VOLÁNÍ PO NOVÉ VIZI KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ	24
<i>Kateřina Hašková</i>	
<i>Texty metodického charakteru</i>	
SPOLUPRÁCE V KARIÉROVÉM PORADENSTVÍ NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI: PŘÍKLAD KARLOVARSKÉHO KRAJE	38
<i>Martin Januška</i>	
STÍNOVÁNÍ ODBORNÍKA JAKO FORMA KARIÉROVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH	47
<i>Jan Brabec, Hana Maříková, Zdeňka Nováková</i>	
<i>Recenze a zprávy</i>	
NAJDI SI SVOJI CESTU (recenze online kurzu pro studenty)	56
<i>Martina Němcová</i>	
RECENZE PUBLIKAČNÍCH VÝSTUPŮ PROJEKTU <i>Profesní rozvoj učitelů prostřednictvím spolupráce ve prospěch kariérového vzdělávání všech žáků</i>	58
<i>Iva Kirovová</i>	
ČO PRINIESOL NÁRODNÝ PROJEKT <i>Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzi a úspešnosti na trhu práce</i> PRE KARIÉROVÉ PORADENSTVO NA SLOVENSKU?	63
<i>Katarína Štukovská, Štefánia Hrivňáková</i>	
INSPIRACE (NEJEN) PRO ZAČÍNÁJÍCÍ KARIÉROVÉ PORADCE	69
<i>Lenka Hloušková, Věra Stojar</i>	
OHLÉDNUTÍ ZA PROCESEM TVORBY KONCEPCE REVIZE VZDĚLÁVACÍ OBLASTI <i>Člověk a svět práce</i> V RÁMCOVÉM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	73
<i>Martina Němcová, Petr Chalouš</i>	
Výzva pro autory čísla 24/2023	76

EDITORIAL

Vážené čtenářky a čtenáři, příznivci kariérového poradenství,

dostává se k vám 23. číslo časopisu *Kariérové poradenství v teorii a praxi / Kariérové poradenstvo v teorii a praxi*, kde najdete pestrou paletu textů, a to jak z hlediska témat, tak i formy. První dva texty spojuje sžíravá pochybnost a nejistota zároveň. Obecně se totiž ví, že kariérové poradenství má potenciál přispět k řešení problémů, jako jsou předčasné odchody ze vzdělávání nebo klimatická krize, ale víme, jak na to?

Text Jany Trhlíkové představuje závěry dvouletého výzkumného šetření Národního pedagogického institutu České republiky, které mapovalo názory, zkušenosti a postoje pedagogických pracovníků základních a středních škol k problematice předčasných odchodů ze škol. Z dat vyplývá, že pedagogičtí pracovníci si uvědomují složitost a provázanost předčasných odchodů s individuálními charakteristikami žáka i s prostředím, kde tito žáci žijí. Na druhou stranu ale deklarují limity svých pravomocí včetně omezených možností spolupráce s organizacemi, které těmto žákům a jejich rodinám poskytují sociální podporu. Otázkou tedy zůstává, jak a kdy může do procesu „odcházení“ žáka ze školy vstoupit kariérový poradce a jak co nejefektivněji nastavit komplexní preventivní a intervenční podporu žákům ohroženým předčasným odchodem ze školy.

Esej Kateřiny Haškové obrátí vaši pozornost na dopady klimatické změny na kariérové poradenství. Autorka promýšlí dopady ve vztahu ke světu práce, kariéře a dovednostem jednotlivců, stejně tak jako k poradenskému procesu a roli kariérového poradenství. Zdá se však, že participaci a zodpovědnost za hledání nové vize kariérového poradenství z nás, kteří se věnujeme kariérovému poradenství v nejrůznějších podobách, asi nikdo nesejme. To je jistě výzva.

Následující dva texty metodického charakteru zprostředkovávají zkušenosti ze dvou oblastí praxe kariérového poradenství. Martin Januška píše o tom, jak je nastavena spolupráce mezi aktéry kariérového poradenství v Karlovarském kraji. Svě zkušenosti s konceptem jednodenních stáží pro středoškoláky představuje trojice autorů z plzeňské Info Kariéry, jimž se stínování zástupce vybrané profese osvědčilo zejména u studentů gymnázií.

V tomto čísle nechybí ani recenze a zprávy. Za pozornost stojí recenze online kurzu, který provází studenty středních škol procesem kariérového rozhodování. Ve druhé recenzi nabízí Iva Kirovová svůj pohled na tři publikace z projektu *Profesní rozvoj učitelů prostřednictvím spolupráce ve prospěch kariérového vzdělávání všech žáků*. O metodické pomůcce pro všechny, kteří plánují a realizují aktivity z oblasti kariérového poradenství a kariérového vzdělávání ve školách, informují Lenka Hloušková a Věra Stojar. Autoři a autorky dalších zpráv vyzdvihují klíčové změny v systémech kariérového poradenství v jednotlivých zemích. Katarína Štukovská a Štefánia Hrivňáková shrnují, co přinesl Národní projekt *Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzi a úspešnosti na trhu práce* pro kariérové poradenství na Slovensku. Martina Němcová společně s Petrem Chalusem rekapitulují priority první fáze revize vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, která proběhla v ČR na jaře letošního roku.

Na závěr se na vás obracíme jako na potenciální autory a autorky následujícího čísla. Ve druhém čísle roku 2023 plánujeme zaměřit pozornost na profesní rozvoj kariérových poradců, který lze nahlížet minimálně ze třech úhlů pohledu: profesní rozvoj jako součást kariérového rozvoje kariérových poradců, profesní rozvoj kariérových poradců jako znak kvality služeb kariérového poradenství a podpora profesního rozvoje kariérových poradců jako cíl tvůrců politik. Těmito třemi úhly pohledu nabízíme rámec pro vaše uvažování a těšíme se, že se s námi podělíte o výsledky své práce, zkušenosti, názory i otázky a pochybnosti, jak dál v profesním rozvoji kariérových poradců.

Za autorky, autory i redakci přeji příjemné a inspirativní čtení.

Lenka Hloušková